

Opracował:

Tadeusz Trepanowski

Z Dobrzyjałowa... do Los Angeles w Kalifornii

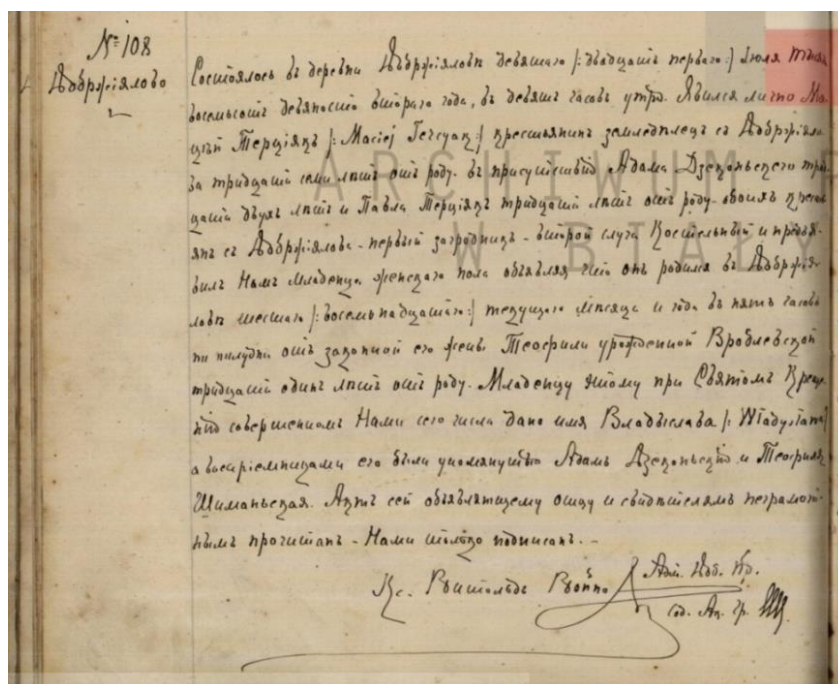
W połowie grudnia 2020 roku otrzymałem list ze Stanów Zjednoczonych od pani Marii Lachowskiej mieszkającej w Nowym Jorku. Pani Maria, znając moją pasję odtwarzania losów łomżyńskich emigrantów, przesłała mi informację, której fragment cytuję:

„(...) tymczasem skontaktowałam się z moją kuzynką z Łomży, której babcia – Bajkowska z Dobrzyjałowa w 1914 roku wyemigrowała do Stanów. Jej syn był wysokim rangą oficerem w amerykańskiej marynarce wojennej /NAVY/ i miał kontakty z prezydentem Kennedym. Był chlubą rodziny Bajkowskich. Jeśli zainteresuje Pana ta postać, to ...”

- tu pani Maria podała mi kontakt telefoniczny do pani Beaty Zaręby, swojej kuzynki mieszkającej w Łomży. 23 grudnia 2020 roku skontaktowałem się telefonicznie z panią Beatą Zarębą i dzień później otrzymałem pocztą mailową kilka fotografii i fragment listu z 1975 roku, pisanych przez Władysławę Bajkowską do (siostrzenicy? bratanicy?) pani Krystyny Domańskiej.

Zainteresowała mnie osoba oficera amerykańskiego, a szczególnie jego matka emigrantka, mieszkanka spod łomżyńskiego Dobrzyjałowa. Nie dopytując o szczegóły, postanowiłem od razu swoimi metodami sprawdzić, czy można odnaleźć coś ciekawego na temat jej pobytu w Stanach Zjednoczonych. No cóż, ciekawość rzecz ludzka, a w moim przypadku im sprawa bardziej zawiła, tym więcej przynosi satysfakcji jej poznanie. Dysponowałem tylko nazwiskiem i nazwą miejscowości, co trochę utrudniało sprawę, lecz kierując się przysłowiowym „nosem”, a także idąc różnymi ścieżkami i sprawdzając kolejne tropy, doszedłem w końcu, że wspomniana w liście pani Bajkowska (babcia kuzynki pani Marii Lachowskiej), to nie kto inny, jak:

Władysława Tercjak, córka Macieja lat 37 i Teofili Wróblewskiej lat 32, urodzona w Dobrzyjałowie 18.07.1892 roku. (Akt urodzenia i chrztu nr 108/1892 parafia Dobrzyjałowo).

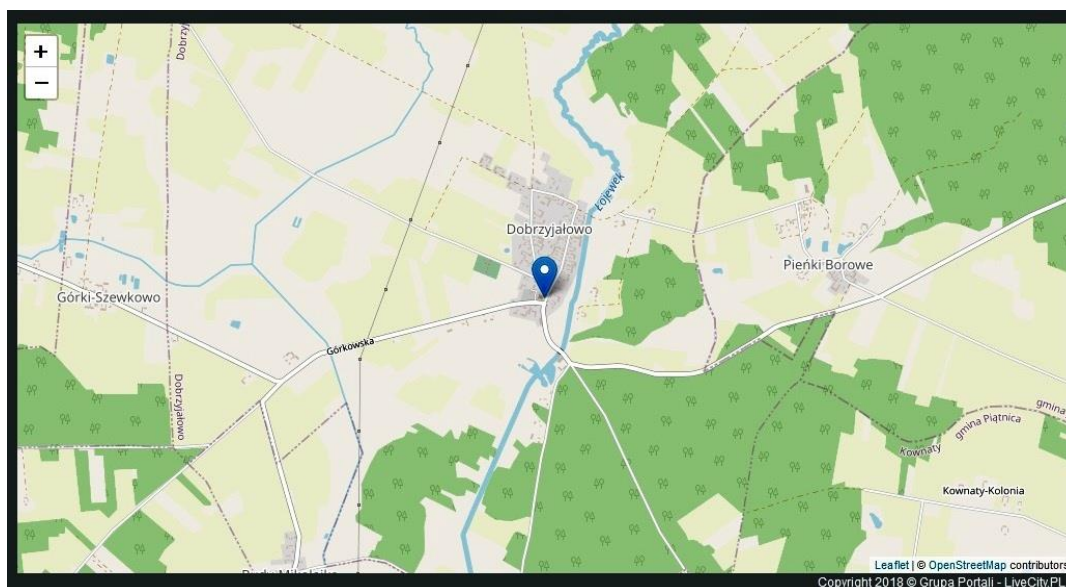

*Akt urodzenia i chrztu Władysławy Tercjak nr 108/1892 sporządzony w języku rosyjskim.
Archiwum Państwowe w Białymstoku Oddział w Łomży*

Historia wsi Dobrzyjałowo, sięga drugiej połowy XVI wieku. W tamtych czasach była to prywatna wieś szlachecka położona w powiecie wiskim, ziemi wiskiej, w ówczesnym województwie mazowieckim. Od 1921 roku wieś i folwark według ówczesnego podziału administracyjnego należały do powiatu kolneńskiego, a od 1932 roku do powiatu łomżyńskiego,

gminy Rogienice w województwie białostockim. Obecnie wieś położona jest w województwie podlaskim, w powiecie łomżyńskim i w gminie Piątница.

Według Powszechnego spisu ludności z 1921 roku we wsi były 54 budynki mieszkalne, które zamieszkiwało 382 osoby. Był jeszcze folwark, w którym w 3 budynkach mieszkało 71 osób.

Władysława, podobnie jak wielu młodych ludzi z okolic Łomży, gdy osiągnęła wiek dorosłości, postanowiła wyemigrować do Ameryki. W Dobrzyjałowie mieszkało kilka lub kilkanaście rodzin, z których wcześniej już ktoś wyemigrował do USA. Od 1906 roku w mieście Detroit w Stanach Zjednoczonych przebywał jej brat Feliks Tercjak, który wyemigrował do ich wujka Piotra Wróblewskiego (brat matki).

Z tej małej wioski wielu młodych ludzi wyruszyło w daleki świat i postanowiło w Ameryce szukać lepszego życia. Nie było roku, by ktoś nie wyjeżdżał z Dobrzyjałowa. W 1901 roku wyemigrował Stanisław Sekmistrz, w 1903 jego brat Ignacy popłynął do szwagra Bolesława Kwiatkowskiego. W grudniu tego roku Dobrzyjałowo opuścił również Szczepan Fronczkiewicz (Frąckiewicz ?), który popłynął do szwagra Walentego Pardy. Rok później, 25 listopada 1904 roku Stanisław Sekmistrz ponownie wyruszył do USA do szwagra Franciszka Romanowskiego mieszkającego w Detroit. 13 kwietnia 1906 roku 33-letni Walenty Sekmistrz ze swoim 18-letnim bratankiem również opuścili Dobrzyjałowo, udając się do kuzyna Stanisława Bagińskiego. Bolesław i Tomasz Tarnaccy wyjechali w 1909 roku, a w kwietniu 1912 roku kolejni dwaj mieszkańcy Dobrzyjałowa – Felix Lipiński i Władysław Tomaszewski. W sierpniu przyszła kolej na Władysławę Tercjak.

Po załatwieniu wszelkich formalności wyjazdowych i dotarciu do Rotterdamu, miasta portowego w Holandii, Władysława Tercjak 31 sierpnia 1912 roku weszła na pokład statku SS „Rotterdam”, którym wypłynęła w daleką podróż do Ameryki.

Zwodowany w 1908 roku parowiec „Rotterdam” był czwartym z kolei statkiem należącym do linii transoceanicznych Holland-Amerika Line (HAL), któremu nadano tę nazwę. Poprzednik został sprzedany w 1906 roku. Nowy „Rotterdam” mógł przewozić w sumie 3 440 pasażerów. 525 pasażerów pierwszej klasy, 515 drugiej klasy i 2400 pasażerów trzeciej klasy¹. Najwięcej udogodnień mieli pasażerowie pierwszej klasy. Ich duża jadalnia z podłogą pokrytą gumą miała wymiary 28 m x 23 m i mogła pomieścić około 500 osób. Sala socjalna, w której stał fortepian i organy, miała wymiary 16 na 12 m. Jej ściany wykończono ciemnym mahoniem hiszpańskim. Duży hol wykończono kremowym, lakierowanym drewnem i miał szerokie schody z pozłacanymi ozdobami z kutego żelaza i miedzianą poręczą. Schody z drewna w stylu Ludwika XVI prowadziły do ogrodu palmowego o wymiarach 14 na 12 m, wykończonego kremowym lakierem. Pośrodku duża kopuła z witrażami rzucała światło na ogród i schody. Biblioteka miała wymiary 10,5 na 12 m i została udekorowana również w stylu Ludwika XVI. Górna i dolna palarnia miały wymiary 18 na 13,5 m i 9 na 13,5 m. Klasa pierwsza miała 265 kabin, w tym 48 luksusowych jednoosobowych i 12 apartamentów z własnym salonem. Liczba łazienek pierwszej klasy wynosiła około 100. Szerokie schody dawały dostęp do pomostów spacerowych dla pasażerów pierwszej klasy. Statek posiadał górny i dolny pokład promenady, a także pokład łodzi o łącznej powierzchni 28 255 stóp kwadratowych. Nowością w „Rotterdamie” było to, że część pokładów promenady miała podnoszone, szklane osłony, zabezpieczające przed deszczem lub bryzgami wody morskiej. W tym czasie była to unikatowa cecha liniowców przekraczających Atlantyk.² Dla pasażerów drugiej klasy przewidziano również jadalnię wykończoną lakierowanym drewnem, która mieściła 300 osób i miała wymiary 14 na 23 metry. Na wyższych pokładach znajdował się salon damski oraz salon dla pałących wykończony dębem. Dla drugiej klasy przewidziano 158 kabin. Większość stanowiły kabiny dla dwóch osób, ale były także kabiny czteroosobowe.³ Pokłady promenady drugiej klasy miały powierzchnię 12 000 stóp kwadratowych.

2400 pasażerów trzeciej klasy miało dwie jadalnie o łącznej powierzchni 6230 stóp kwadratowych. Były niewiele mniejsze niż jadalnia pierwszej klasy. Miały jednak miejsce tylko

¹ "Het Reuzenstoomschip Rotterdam". Goedkoopse Vlaardingsche courant. 29 February 1908.

² Tamże.

³ Tamże.

dla 581 osób, więc pasażerowie trzeciej klasy musieli jeść na zmiany. Kabiny trzeciej klasy posiadały czystą pościel i były przeznaczone dla dwóch lub czterech osób. Przestronne hole z miejscami do siedzenia prowadziły na górę na taras, gdzie pasażerowie trzeciej klasy mieli 11000 stóp kwadratowych tarasu spacerowego.⁴

Załoga „Rotterdamu” składała się z 472 osób. Na pokładzie służyło 51 marynarzy, 119 w maszynowniach, a 302 w „służbie cywilnej”. W pierwszej klasie obsługiwało 126 kelnerów, 55 w drugiej klasie i 31 kelnerów w trzeciej klasie. O pościel w kabinach dbało 15 pokojówek, a wyżywienie przygotowywało 44 kucharzy. Pracę kucharzy wspomagały trzy zmywarki elektryczne, jedna o wydajności 4000 sztuk na godzinę i dwie o wydajności 400 sztuk na godzinę. Kuchnia wyposażona była również w maszyny do obierania ziemniaków i ostrzenia noży. Można śmiało powiedzieć, że parowiec „Rotterdam” był pływającym miasteczkiem.

Władysława Terczak została wpisana na 27 arkuszu listy pasażerskiej III klasy pod numerem 5 jako *Alexandra Terczak*. Każdy arkusz listy pasażerskiej zawierał 30 nazwisk pasażerów, których dane wpisano w 29 rubrykach. Z danych odnotowanych w rubrykach listy pasażerskiej dowiadujemy się między innymi, że Władysława urodziła się w Dobrzyjałowie. Była 20-letnią panną. Miała 170 cm wzrostu, ciemne włosy i niebieskie oczy. Z zawodu: robotnik rolny. Ojciec *Maciej Tertziak* (Terczak) mieszkał w Dobrzyjałowie koło Łomży. Posiadała wykupiony docelowy bilet do Detroit, gdzie mieszkał jej brat Felix Terczak. Wyemigrował on w 1906 roku i w USA dołączył do wujka Piotra Wróblewskiego, który przebywał tam od jakiegoś czasu.

W 1912 roku Felix mieszkał pod adresem 1573 Michigan Ave, Detroit, Wayne, stan Michigan.

Pod tym samym adresem mieszkał Jan Tarnacki (na zdjęciu) z zawodu piekarz, do którego płynęła jego 22-letnia żona Helena, druga mieszkanka Dobrzyjałowa.

Dopiero przy kolejnym analizowaniu zapisów na liście pasażerskiej, odkryłem, że *Helena Tarnatzka* (Tarnacka), żona Jana, wpisana na liście pod numerem 4 była starszą o 2 lata siostrą Władysławy. Jan Tarnacki był więc jej szwagrem.

Ustaliłem, że Jan urodził się 6 grudnia 1885 roku. Był synem Piotra Tarnackiego i Anny Włodkowskiej z Dobrzyjałowa. Do USA wyemigrował dnia 23 czerwca 1909 roku, dołączając do brata Stanisława, który mieszkał w Detroit. Jan pracował jako piekarz w piekarni braci Wróblewskich, którzy byli wujkami jego żony. Zmarł dnia 20 maja 1920 roku w Detroit w wieku zaledwie 34 lat po prawie 3-tygodniowej walce z ostrym, wtórnym zapaleniem wątroby, będącym skutkiem przewlekłego schorzenia.

⁴ Tamże.

Pół roku później, 27 listopada 1920 roku owdowiała 29-letnia Helena Tarnacka z domu Tercjak (ur. 1891). Ponownie wyszła za mąż za Austriaka, 28-letniego Williama Cholyway'a urodzonego w 1892 roku, syna Davida i Jane Rybey. William przybył do USA w 1906 roku.

W 1930 roku Helena i William zamieszkiwali pod adresem 8410 Conant Avenue, Hamtramck – Detroit, Wayne, Michigan we własnym domu, którego wartość wynosiła 10 000\$. Razem z Williamem i Helen mieszkało jeszcze pięcioro dzieci: 16-letni Chester (ur.1914), 15-letni John (ur. 1915), 13-letnia Jennie (ur. 1917), 12-letni Alfred (ur. 1918) i 5-letnia Theresa (ur. 1925). Z tej piątki dzieci czworo pochodziło z pierwszego małżeństwa Heleny z Janem Tarnackim. William pracował jako sprzedawca w sklepie piekarniczym.

Wśród pasażerów statku, którym płynęły siostry Władysława i Helena Tercjak, znajdowała się jeszcze jedna mieszkanka Dobrzyjałowa. Była nią 20-letnia Julianna Dolecka, która udawała się do męża Stanisława Doleckiego mieszkającego w Nowym Jorku pod adresem 536 Morris Ave.

S.S. Rotterdam sailing from **Rotterdam**, August 31, 1912

No. on List	NAME IN FULL	Age	Sex	Calling or Occupation	Able to Read Write	Nationality	Race or People	Last Permanent Residence	The name and complete address of nearest relative or friend in country whence alien came	Final Destination		
1	Family Name	Given Name	Yrs. Mos.	Married or Single	Read	Write	Country	City or Town	Country	City or Town		
1	Reedak	Maisamu	18	✓	5	second	no	Russia	Polish	Russia	Polonia	John Anton Reedak, Gt. Reading, Pa.
2	Pievinda		16	✓	1	second	no	Russia	Polish	Russia	Polonia	John Anton Reedak, Gt. Reading, Pa.
3	Erappa	Franka	20	✓	1	second	no	Russia	Polish	Russia	Polonia	John Anton Reedak, Gt. Reading, Pa.
4	Tarnatka	Helena	20	✓	1	second	no	Russia	Polish	Russia	Polonia	John Anton Reedak, Gt. Reading, Pa.
5	Terezak	Aleksandra	20	✓	1	second	no	Russia	Polish	Russia	Polonia	John Anton Reedak, Gt. Reading, Pa.
6	Polkowski	Jan	25	✓	1	second	no	Russia	Polish	Russia	Polonia	John Anton Reedak, Gt. Reading, Pa.

Pierwsza strona listy pasażerskiej. Poz. Nr 5 dane Władysławy Tercjak jako Aleksandra Terezak podkreślone czerwoną linią. Ostatnie miejsce zamieszkania miejscowość Dobrzyjałowo.

HOLLAND-AMERICA LINE. List 217

STATES IMMIGRATION OFFICER AT PORT OF ARRIVAL.

Arriving at Port of **NEW YORK**, August 31, 1912

No. on List	By whom was passage paid?	Whether ever before in the United States and if so, when and where?	Whether going to join a relative or friend, and if so, what relative or friend, and his name and complete address.	Whether a Politician	Whether an Anarchist	Whether a Person of Immoral Character	Whether a Person of Doubtful Mind	Whether a Person of Doubtful Health	Whether a Person of Doubtful Physical	Condition of Health, Mental and Physical	Deformed or Crippled, Nature, length of time, and cause.	Height	Color of-	Complexion	Color of Eyes	Mark of Identification	Place of Birth	
13	14	15	16	17	18	19	20	21	22	23	24	25	26	27	28	29		
		Yes	If Yes -	Yes	Yes	Yes	Yes	Yes	Yes			Feet	Inches	Hair	Eyes	Country	City or Town	
1	✓	✓	For the Honorable Reedak, big 12, no name on card, no	✓	✓	✓	✓	✓	✓	good	no	5	2	fair	blue	more	Russia	Polonia
2	✓	✓	For the Honorable Reedak, big 12, no name on card, no	✓	✓	✓	✓	✓	✓	good	no	4	11	fair	blue	more	Russia	Polonia
3	✓	✓	For the Honorable Reedak, big 12, no name on card, no	✓	✓	✓	✓	✓	✓	good	no	5	1	fair	blue	more	Russia	Polonia
4	✓	✓	For the Honorable Reedak, big 12, no name on card, no	✓	✓	✓	✓	✓	✓	good	no	5	1	fair	blue	more	Russia	Polonia
5	✓	✓	For the Honorable Reedak, big 12, no name on card, no	✓	✓	✓	✓	✓	✓	good	no	5	7	fair	blue	more	Russia	Polonia
6	✓	✓	For the Honorable Reedak, big 12, no name on card, no	✓	✓	✓	✓	✓	✓	good	no	5	1	fair	blue	more	Russia	Polonia

Druga strona listy pasażerskiej zawiera adres zamieszkania Feliksa Tercjaka, brata Władysławy.

Po 10 dniach morskiej podróży 9 września 1912 roku statek dotarł do Nowego Jorku. Po pomyślnym przejściu kontroli w stacji imigracyjnej na Ellis Island Władysława Tercjak

i Helena Tarnacka udały się w dalszą drogę do Detroit, gdzie mieszkali ich bliscy. Julianna Dolecka została zatrzymana w stacji imigracyjnej do dalszej kontroli lub do czasu odebrania jej przez męża. W ten sposób rozpoczął się amerykański etap życia młodej mieszkanki Dobrzyjałowa.

W dokumentach amerykańskich Władysława Terczak występuje jako: *Alexandra Terezak, Aleksandra Terczak, Alexandra Terzak, Wladislawa Terczak, Lottie Alexandra Bajkowski, Lottie Bajkowski, Alexandra Bajkowski.*

W Detroit Władysława spotkała Józefa Bajkowskiego, którego z pewnością znała od dzieciństwa, gdyż oboje urodzili się w Dobrzyjałowie. W tak małych miejscowościach wszyscy znali się doskonale. Los chciał, że w Detroit spotkali się ponownie już jako dorośli ludzie. Odnowiona znajomość szybko przerodziła się w coś więcej. Po siedmiu miesiącach pobytu w USA 15 kwietnia 1913 roku, 21-letnia Władysława Terczak w rzymskokatolicki kościele św. Jacka w Hamtramck – Detroit, Michigan zawarła związek małżeński z 30-letnim Józefem Bajkowskim urodzonym 4 czerwca 1882 roku w Dobrzyjałowie, synem Stanisława i Katarzyny małżonków Bajkowskich.

Józef Bajkowski był piekarzem. Do Stanów Zjednoczonych przybył w 1909 roku. Zamieszczone powyżej zdjęcie Józefa Bajkowskiego zrobiono prawdopodobnie w Detroit w 1920 roku.

Marriage Certificate - Bajkowski-Terczak (Document)
Date: 15 Apr 1913
Location: Detroit, Wayne, Michigan

Transcription: Church of St Hyacinth, Detroit, MI
 Witnesses are Aleksander Walkowski (sp?) and Mary Ann Sephis (sp?)
 Jozef "Joseph" Bajkowski (born 1882)

Akt małżeństwa Bajkowski-Terczak, Data: 15 kwietnia 1913. Miejsce: Detroit, Wayne, Michigan, Kościół św. Jacka, Detroit, Michigan. Świadcami byli: Aleksander Walkowski? i Mary Ann Sephis?

To the Honorable Secretary of State of Michigan:										For the Quarter Ending				A. D. 19		
Return of Marriages in the County of																
Name of Bride	Date of Union		Full Name of Bridegroom and Bride, and Maiden Name of Bride if a Widow	Age of Each	Place of Birth of Each	Religion of Each	Temples of Each	Place of Union of Each	Name and Official Station of Minister of Each	Date of Marriage	Date of Marriage		Place of Marriage		Witnesses to Marriage	
	Month	Year									Month	Day	Year	From	To	
12795			Joseph Bajkowski Władysława Terczak	30 21	Dobrzyjałow Dobrzyjałow	Roman Catholic	St. Jacka Detroit Mich	150 1913	15	Apr	1913	15	1913	St. Hyacinth Detroit Mich	Aleksander Walkowski Mary Ann Sephis	

Rejestr małżeństw, w którym wpisano Władysławę Terczak i Józefa Bajkowskiego.

1822

To the Honorable Secretary of State of Michigan:
Return of Marriages in the County of _____

Record Number	Date of License			Full Name of Bridegroom and Bride, and Maiden Name of Bride if a Widow.	Age of Each in Years.	White, Black, Mexican, Etc.	Residence of Each.	Birthplace of Each.	Occupation of Each.	Name of Father of Each.
	Month	Day	Year							
92795				Joseph Bajkowski Władysława Terczak	30 19		Detroit Mich	Russia	Labour	Stanislaw Mocny

Wycinek rejestru str. lewa

7

for the Quarter Ending _____ A. D. 19____

Maiden Name of Mother of Each	Time Previously Married.	Date of Marriage.			Place of Marriage.	Name and Official Station of Person by Whom Married.	WITNESSES TO MARRIAGE.	
		Month	Day	Year			Names.	Residences.
Kate Theofila	1st 1st	Apr	15	1913	Detroit Mich	SSgt. Palheuney Pastor	Alexandra Wolkowski Mary Zapalis	Detroit Mich "

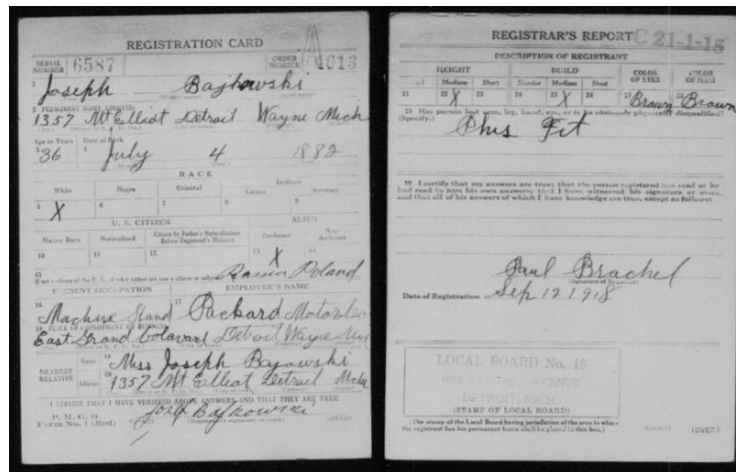
Wycinek rejestru str. prawa

Władysława i Józef Bajkowsky mieli dwóch synów.

- 1) Frank Walter Bajkowski urodzony 5 lutego 1914 roku w Detroit,
- 2) Chester Bajkowski urodzony 1 września 1915 roku w Detroit.

Józef Bajkowski z żoną Aleksandrą "Lottie" Terczak (**Tercjak**) i synami Chesterem i Frankiem.
Data: ok. 1920 r., lokalizacja: Detroit lub Los Angeles

Wojskowa karta rejestracyjna Józefa Bajkowskiego z 1918 roku.

W latach 20-tych XX w. Bajkowscy przeprowadzili się do Kalifornii. Fakt ten potwierdzają zapisy dokonane podczas piętnastego powszechnego spisu ludności Stanów Zjednoczonych, przeprowadzanego w 1930 roku. Rodzina Józefa i Władysławy Bajkowskich zarejestrowana została jako mieszkańcy hrabstwa Los Angeles w stanie Kalifornia.

Z danych zawartych w arkuszu spisowym wynika, że Bajkowscy mieszkali w miejscowości Montebello Township, Los Angeles pod adresem 3724 $\frac{1}{2}$ E. Third Street. 46-letni Bajkowski był właścicielem domu o wartości 4.000\$. Pracował jako piekarz. Miejsce zatrudnienia: sklep piekarniczy. Możliwe, że po zdobyciu doświadczenia w piekarnictwie w Detroit (wszak 2 wujków jego żony prowadziło piekarnię w Detroit, w której zapewne pracował) oraz zgromadzeniu odpowiedniego kapitału, Józef Bajkowski postanowił otworzyć własną działalność na terenie mniej konkurencyjnym.

Ulica Los Angeles

DEPARTMENT OF COMMERCE-BUREAU OF THE CENSUS
FIFTEENTH CENSUS OF THE UNITED STATES: 1930
POPULATION SCHEDULE

State: California
County: Los Angeles
Ward of city: 10th No. 1
Enumeration District No.: 12
Inspector's District No.: 12
Enumeration District No.: 12
Inspected by: W. H. ...
Date: April 17, 1930

PLACE OF BIRTH	NAME	RELATION	SEX	AGE	MARRIAGE	EDUCATION	PLACES OF RESIDENCE			MOTHER'S BIRTHPLACE	FATHER'S BIRTHPLACE	MOTHER'S MARITAL STATUS	FATHER'S MARITAL STATUS	MOTHER'S OCCUPATION	FATHER'S OCCUPATION	MOTHER'S INDUSTRY	FATHER'S INDUSTRY	MOTHER'S VALUE	FATHER'S VALUE	MOTHER'S VALUE	FATHER'S VALUE	MOTHER'S VALUE	FATHER'S VALUE	
							U.S.	Foreign	Foreign															U.S.
Poland	M
Poland	F

Arkusz spisu ludności w Los Angeles, California z 1930 roku.

27		John	Son																					
28	3724 1/2	Bajkowski Joe	Head	46	0	4,000																		
29		Alexandra Wife		38																				
30		Walter	Son	14																				
31		Chester	Son	17																				
32	3706 1/2	Moore John W	Head	73	0	2,000																		

Wycinek z arkusza spisowego z danymi rodziny Bajkowskich zawierający adres, imiona i nazwiska członków rodziny, pokrewieństwo, wartość domu, wiek członków rodziny.

28 listopada 1930 roku Józef Bajkowski (mąż Władysławy) uzyskał obywatelstwo amerykańskie. Przysięgę wierności Stanom Zjednoczonym złożył w Sądzie Okręgowym Los Angeles w Kalifornii.

No. 3380658

Name BAJKOWSKI, Joseph

residing at 3724 1/2 E. Third St., Los Angeles, Calif.

Age 46 years. Date of order of admission NOV 28 1930

Date certificate issued NOV 28 1930 by the

U. S. District Court at Los Angeles, California

Petition No. 31500

Joseph Bajkowski
(Complete and true signature of holder)

Rekord potwierdzający uzyskanie obywatelstwa amerykańskiego.

Około 1932 roku Bajkowsky z niewiadomych przyczyn wrócili do Detroit. Tego roku Władysława Bajkowska złożyła dokumenty o naturalizację w Sądzie Okręgowym miasta Detroit, Michigan. Złożona deklaracja woli zostania obywatelem Stanów Zjednoczonych była początkiem procesu ubiegania się o zalegalizowanie pobytu. Procedura uzyskania obywatelstwa

amerykańskiego wymagała spełnienia określonych warunków wymaganych prawem. Między innymi określono termin złożenia właściwej petycji o obywatelstwo. Dokumenty te musiały być złożone w okresie 5 do 7 lat od chwili zadeklarowania chęci zostania obywatelem. Ten okres oczekiwania dawał władzom amerykańskim możliwość sprawdzenia wnioskodawcy. Jeśli w tym okresie osoba ubiegająca się o obywatelstwo popełniła jakieś przestępstwo lub złożyła nieprawdziwe oświadczenie podczas rozmowy naturalizacyjnej, uznawano, że dana osoba ta nie posiada „dobrego charakteru moralnego” i odrzucano wniosek.

W 1939 roku, czyli 7 lat później Władysława Bajkowska złożyła petycję o obywatelstwo. W dokumencie tym nie podała jednak swojego metrykalnego imienia Władysława, tylko dwa inne imiona Lottie Alexandra.

Druga część petycji o przyznanie obywatelstwa „Affidavits Of Witnesses” przedstawia oświadczenia świadków, obywateli Stanów Zjednoczonych, zawierające ich nazwiska, adresy. Pod przysięgą złożyli oni podpisane oświadczenia potwierdzające, że znają Lottie Alexandrę Bajkowską co najmniej od pięciu nieprzerwanych lat oraz poświadczają jej dobry charakter moralny i że kwalifikuje się ona, by zostać obywatelem Stanów Zjednoczonych.

Świadcami byli:

- 1) Helen Wroblewski, zawód: sekretarka, adres: 6742 Sparta Str. Detroit, Michigan.
(Helen to najprawdopodobniej kuzynka, ponieważ Wróblewska to nazwisko panięskie matki Władysławy alias Lottie Aleksandry Bajkowskiej).
- 2) Sabina Plezia, zawód: gospodyni domowa, adres: 10327 Van Dyke Avenue, Detroit, Michigan.

18 lutego 1939 roku Władysławie wystawiono dokument potwierdzający jej legalny wjazd na teren Stanów Zjednoczonych. W dokumencie wpisano takie nazwisko, pod jakim przybyła do USA. *Terzak* to być może zniekształcony zapis od nazwiska Tercjak, ale dlaczego Alexandra? Nie wiadomo.

U. S. DEPARTMENT OF LABOR
IMMIGRATION AND NATURALIZATION SERVICE No. B 153709

CERTIFICATE OF ARRIVAL

I HEREBY CERTIFY that the immigration records show that the alien named below arrived at the port, on the date, and in the manner shown, and was lawfully admitted to the United States of America for permanent residence.

Name: Terzak, Alexandra
Port of entry: New York, N. Y.
Date: September 7, 1912
Manner of arrival: SS Rotterdam

I FURTHER CERTIFY that this certificate of arrival is issued under authority of, and in conformity with, the provisions of the Act of June 29, 1906, as amended, solely for the use of the alien herein named and only for naturalization purposes.

IN WITNESS WHEREOF, this Certificate of Arrival is issued
February 18, 1939 (Date)

RECEIVED MAR 10 1938

District Director of Immigration and Naturalization.

Form 160-Im. (N. Y.) U. S. GOVERNMENT PRINTING OFFICE 14-3021

Certyfikat potwierdzający legalny wjazd Władysławy Tercjak alias Alexandra Terzak, na teren Stanów Zjednoczonych.

ORIGINAL
(To be retained by clerk)

UNITED STATES OF AMERICA
PETITION FOR NATURALIZATION

No. 123952

To the Honorable the District Court of United States of Detroit, Mich.

The petition of Lottie Alexandra Bajkowski hereby filed, respectfully shows:

(1) My place of residence is 6239 Ghene St., Detroit, Michigan (2) My occupation is Housewife-Bakery

(3) I was born in Dobrzyjalowo, Poland on July 26, 1895 My race Polish

(4) I declare my intention to become a citizen of the United States

I am married. The name of my wife or husband is Joseph we were married on April 16, 1913 at Detroit, Michigan; he was born at Dobrzyjalowo, Poland on June 4, 1882; entered the United States at with me on November 29, 1930 for permanent residence therein, and now resides at with me I have 2 children, and the name, date, and place of birth, and place of residence of each of said children are as follows: Frank 2-5-1914 Detroit, Michigan with me
Chester 9-1-1915 " " " "

(6) My last foreign residence was Dobrzyjalowo, Poland I emigrated to the United States of America from Rotterdam, Holland My lawful entry for permanent residence in the United States was at New York, N.Y. under the name of Alexandra Terzak on September 7, 1912 on the vessel Rotterdam

(7) I am not a disbeliever in or opposed to organized government or a member of or affiliated with any organization or body of persons teaching disbelief in or opposed to organized government. I am not a polygamist nor a believer in the practice of polygamy. I am attached to the principles of the Constitution of the United States and well disposed to the good order and happiness of the United States. It is my intention to become a citizen of the United States and to renounce absolutely and forever all allegiance and fidelity to any foreign prince, potentate, state, or sovereignty, and particularly to The Republic of Poland

(8) I am able to speak the English language.

(9) I have resided continuously in the United States of America for the term of 4 years at least immediately preceding the date of this petition, to wit, since September 12, 1912 and in the County of Wayne this State, continuously next preceding the date of this petition, since June 26, 1932 being a residence within said county of at least 6 months next preceding the date of this petition.

(10) I have not heretofore made petition for naturalization. No. 590 and such petition was denied by that Court for the following reasons and causes, to wit: and the cause of such denial has since been cured or removed.

Attached hereto and made a part of this, my petition for citizenship, as per declaration of intention to become a citizen of the United States, certificate from the Department of Labor of my said arrival, and the affidavits of the two verifying witnesses required by law.

Wherefore, I, your petitioner, pray that I may be admitted a citizen of the United States of America, and that my name be changed to None

I, Lottie Alexandra Bajkowski, do swear (affirm) that I know the contents of this petition for naturalization subscribed by me, that the same are true to the best of my own knowledge, except as to matters therein stated to be alleged upon information and belief, and that as to those matters I believe them to be true, and that this petition was signed by me with my full, true name: SO HELP ME GOD.

AFFIDAVITS OF WITNESSES

Helen Wroblewski 6742 Sparta St., Detroit, Michigan Secretary occupation

Sabina Plezia 10327 Van Dyke Ave., Detroit, Michigan Housewife occupation

each being severally, duly, and respectively sworn, depose and say: I am a citizen of the United States of America; I have personally known and have been acquainted in the United States with Lottie Alexandra Bajkowski the petitioner above mentioned, since April 1, 1938 and that to my personal knowledge the petitioner has resided in the United States continuously preceding the date of filing this petition, of which this affidavit is a part, to wit, since the date last mentioned and at Detroit, Michigan in the County of Wayne this State, in which the above-entitled petition is made, continuously since April 1, 1938 and that I have personal knowledge that the petitioner is and during all such periods has been a person of good moral character, attached to the principles of the Constitution of the United States, and well disposed to the good order and happiness of the United States, and in my opinion the petitioner is in every way qualified to be admitted a citizen of the United States.

I do swear (affirm) that the statements of fact I have made in this affidavit of this petition for naturalization subscribed by me are true to the best of my knowledge and belief.

Subscribed and sworn to before me by the above-named petitioner and witnesses in the respective forms of oath shown above in the office of Clerk of said Court at Detroit, Mich. this 11th day of April, Anno Domini 1938. I hereby certify that Certificate of Arrival No. 53709 has been by me filed with, attached to, and made a part of this petition on this date.

By Wayne E. Trauson Deputy Clerk

14-2818

Petycja o obywatelstwo złożona 1 kwietnia 1938 roku, na podstawie art. 2 par. 01 ustawy z 22 września 1922 r. z późniejszymi zmianami.

Proces naturalizacji kończył się przysięgą wierności wygłoszoną przed urzędnikiem i potwierdzoną własnoręcznym podpisem. Dnia 24 lipca 1939 roku Władysława po złożeniu przysięgi w Sądzie Okręgowym Detroit uzyskała obywatelstwo Stanów Zjednoczonych.

OATH OF ALLEGIANCE

I hereby declare, on oath, that I absolutely and entirely renounce and abjure all allegiance and fidelity to any foreign prince, potentate, state, or sovereignty, and particularly to Poland

of whom (which) I have heretofore been a subject (or citizen); that I will support and defend the Constitution and laws of the United States of America against all enemies, foreign and domestic; that I will bear true faith and allegiance to the same; and that I take this obligation freely without any mental reservation or purpose of evasion: SO HELP ME GOD. In acknowledgment whereof I have hereunto affixed my signature.

Lottie Alexandra Bajkowski
(signature of petitioner)

Sworn to in open court, this 24th day of July, A. D. 1939

By Wayne E. Trauson Deputy Clerk

NOTE—In renunciation of title of nobility, add the following to the oath of allegiance before it is signed: "I further renounce the title of (give title or titles) an order of nobility, which I have heretofore held."

Petition granted: Line No. _____ of List No. 590 and Certificate No. 4575010 issued.

Petition denied: List No. _____

Petition continued from _____ to _____ Reason _____

14-2818

Przysięga wierności i numer 4575010 certyfikatu obywatelstwa Stanów Zjednoczonych.

Niniejszym oświadczam pod przysięgą, że absolutnie i całkowicie wyrzekam się wszelkiej lojalności i wierności każdemu zagranicznemu księciu, potentatowi, państwu lub zwierzchnictwu, a zwłaszcza Polsce (którego) byłem dotychczas poddanym (lub obywatelem); że będę wspierać i bronić Konstytucji i praw Stanów Zjednoczonych Ameryki przed wszystkimi wrogami, zagranicznymi i krajowymi; że złożę prawdziwą wiarę i wierność temu samemu; i że podejmuję ten obowiązek dobrowolnie, bez żadnych mentalnych zastrzeżeń ani celu uchylania się. Tak mi dopomóż Boże. Na potwierdzenie powyższego złożyłem swój podpis.

Na początku lat 40-tych Bajkowscy ponownie wyjechali do Kalifornii. Tym razem już na stałe. 27 lipca 1946 roku w Los Angeles, Los Angeles County, California, USA, zmarł mąż Władysławy **Józef „Joseph” Bajkowski**, przeżywszy 64 lata. Pochowany został na cmentarzu rzymskokatolickim Calvary Cemetery w Los Angeles County, California, USA.

Photo added by [Larry Luna](#)

Josef “Joseph” Bajkowski

BIRTH	2 Jul 1882 Poland
DEATH	27 Jul 1946 (aged 64) Los Angeles, Los Angeles County, California, USA
BURIAL	Calvary Cemetery Los Angeles, Los Angeles County, California, USA Show Map

Family Members

Spouse

	Władysława Alexandra <i>Terczak</i> Bajkowska 1893–1985 (m. 1913)
---	---

Children

	Franciszek Władysław Bajkowski 1914–1999
	Chester Bajkowski Baynor 1915–1977

Zdjęcie tablicy nagrobnej Józefa „Josepha” Bajkowskiego na stronie internetowej „Fin a grave” zamieścił Larry Luna.

Występuje rozbieżność w dacie urodzenia Józefa Bajkowskiego. W dokumentach zgonu podano datę 2 lipca 1882 roku, natomiast w dokumentach naturalizacyjnych Władysławy podano datę urodzenia męża: 4 czerwca 1882 r.

MAŻ I OJCIEC JOSEPH BAJKOWSKI 1882-1946. Żył lat 64.

Dzieci Józefa i Władysławy „Lottie”, małżonków Bajkowskich

Franciszek Władysław Bajkowski alias „Frank Walter Bajkowski.

Urodził się 5 lutego 1914 roku w Detroit. Syn Józefa Bajkowskiego i Władysławy z domu Tercjak. 24 listopada 1934 roku 20-letni Franciszek Władysław (Frank Walter) Bajkowski zawarł związek małżeński z 19-letnią Walerią „Violet” Oleksiak, córką polskich emigrantów. Matka Walerii, Józefina Oleksiak urodzona w 1883 r. przybyła do USA w 1914 roku. (Dane ze spisu ludności miasta Detroit z 1930 r.)

Stan rodziny Walerii Oleksiak według spisu ludności miasta Detroit z 1930 roku:

Matka, Josephine Oleksiak (wdowa), właścicielka domu wartości 4 000\$, Dzieci: Eugene – 6 lat, Viola (Waleria) – 15 lat, Stanley – 13 lat, Lottie – 12 lat, Genevieve – 9 lat, Harry – 7 lat, Bernice – 24 lata (mężatka, mąż Eugene Fazetero?).

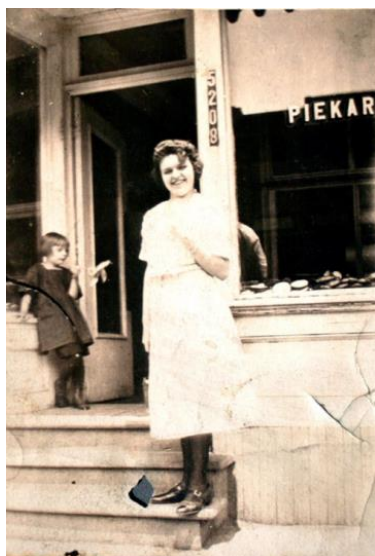
Akt małżeństwa – Franciszek Władysław "Frank Walter" Bajkowski (ur. 1914) i Waleria Oleksiak. Data: 24 listopada 1934 r.

W 1940 roku małżeństwo Franciszka i Walerii (Violet) Bajkowskich prawdopodobnie przeżywało kryzys, ponieważ małżonkowie nie mieszkali razem. Waleria z dwoma synami Walterem i Robertem mieszkała z matką i rodzeństwem. Skład rodziny według spisu ludności z 1940 przedstawiał się następująco: matka – Josephine Oleksiak lat 57, rodzeństwo: Stanley (brat) 23 lata, Harry (brat) 17 lat, Eugene (brat) 15 lat, Lottie (siostra) 22 lata, rozwiedziona, Violet Bajkowski, lat 26 – żona Franciszka Bajkowskiego, zawód: sprzedawca w sklepie piekarniczym, Walter Bajkowski – wiek 4 lata, ur. 1936 r. – syn Violet i Franciszka, Robert Bajkowski – wiek 2 lata, ur. 1938 r. – syn Violet i Franciszka Bajkowskich.

LOCATIONS	HOUSEHOLD DATA	NAME	SEX	DATE OF BIRTH	MARRIAGE	EDUCATION	PLACE OF BIRTH	INDUSTRY, OCCUPATION, AND CLASS OF WORKER	PERIODS 14 YEARS OLD AND OVER - EMPLOYMENT STATUS	REMARKS
	37	Franciszek Bajkowski	M	1914	Married	High School	Poland			
	38	Waleria Oleksiak	F	1921	Married	High School	Poland			

Wycinek arkusza spisowego z 1940 roku

znana była piekarnia Williama T. Skrzyckiego. Wróblewscy i Bajkowscy po rozpoczęciu własnej działalności również gdzieś w pobliżu rozlokowali swoje zakłady.

Po wprowadzeniu nowej numeracji na Chene Street, budynek Niebrzydowskich, na parterze którego mieściła się piekarnia, otrzymał nowy numer 5208. W oknie częściowo widoczny napis PIEKAR... oznaczający piekarnię. Mała dziewczynka w drzwiach piekarni to ich pięcioletnia córka Irena Niebrzydowska. Kobieta stojąca na schodach po prawej stronie jest prawdopodobnie sprzedawczynią z piekarni. Czy była to osoba związana z rodziną Bajkowskich lub Dobrzyjałowem? Nie wiadomo. Zamieściłem to zdjęcie z nadzieją, że może ktoś rozpozna tę osobę.

Zdjęcie uzyskane dzięki uprzejmości pana dr Mariana Krzyżowskiego, współtwórcy projektu Chene Street History Project Archive, University of Michigan.

W czasie II wojny światowej Franciszek i Waleria (Violet) Bajkowscy służyli w armii amerykańskiej. Franciszek jako oficer w marynarce wojennej, a Violet jako szeregowy żołnierz prawdopodobnie w obsłudze naziemnej lotnictwa PVT US. ARMY AIR CORPS.

*Małżonkowie Franciszek Bajkowski i Waleria z domu Oleksiak.
Zdjęcie zamieszczone w Internecie przez Karen Bernhard*

21 lutego 1998 roku zmarła żona Franciszka Bajkowskiego, Valeria Oleksiak "Violet" Bajkowski. Żyła 83 lata. Pochowana została na cmentarzu weteranów wojennych Fort Rosecrans National

Cemeterium⁵ w San Diego, California, USA. Lokalizacja grobu Sektor A-E, C-16C. (Po śmierci weteranom wojen przysługuje nieodpłatne miejsce na cmentarzach wojskowych.)

Rok później, 25 sierpnia 1999 roku w Escondido, San Diego, California, w wieku 85 lat zmarł Frank Walter Bajkowski. Pochowany został na razem z żoną Violet na Narodowym Cmentarzu Fort Rosecrans w San Diego, Kalifornia.

⁵ Fort Rosecrans National Cemetery adres: 1700 Cabrillo Memorial Drive San Diego, San Diego County, California, 92106 USA. Cmentarz położony w hrabstwie San Diego w rezerwacie wojskowym Fort Rosecrans, znajduje się około 10 mil na zachód od San Diego, z widokiem na zatokę i miasto. Wiele pochówków w Fort Rosecrans sięga wczesnych lat istnienia terytorium Kalifornii. Pochowano tam ofiary bitwy pod San Pasqual krótko po tym, jak Stany Zjednoczone wypowiedziały wojnę Meksykowi w maju 1846 roku. Fort Rosecrans stał się Cmentarzem Narodowym 5 października 1934 roku.

Photo added by LAURA BAJKOWSKI

Franciszek Wladyslaw "Frank" Bajkowski

BIRTH 5 Feb 1914
DEATH 25 Aug 1999 (aged 85)
BURIAL Fort Rosecrans National Cemetery
 San Diego, San Diego County, California, USA
PLOT A-E, C-16C
MILITARY LCDR, US NAVY

Family Members

Parents

 Josef Bajkowski
1882-1946

 Wladyslawa Alexandra Terczak Bajkowski
1893-1985

Spouse

 Valeria Oleksiak Bajkowski
1914-1998 (m. 1934)

Children

 Wladyslaw Frank Bajkowski
1935-2004

Siblings

 Chester Bajkowski Baynor
1915-1977

Inskrypcja LCDR US NAVY umieszczona na tablicy nagrobnej świadczy o tym, że Frank Bajkowski służył w marynarce wojennej Stanów Zjednoczonych. Skrót LCDR US NAVY – Lieutenant commander (dowódca porucznik) jest średnim rangą oficerem w marynarce wojennej Stanów Zjednoczonych, Dowódcy porucznicy mają rangę wyższą niż porucznicy a stopień jest równoważny z majorem sił powietrznych i korpusu piechoty morskiej w armii Stanów Zjednoczonych⁶. Frank W. Bajkowski figuruje w rejestrze oficerów rezerwy. Nazwisko w czerwonej ramce.

REGISTER
of
Retired
Commissioned and Warrant Officers,
Regular and Reserve,

DEPOSITORY
SEP 11 1985
UNIVERSITY OF ILLINOIS
AT URBANA-CHAMPAIGN

of the
United States Navy
1 OCTOBER 1984
NAVPERS 15939

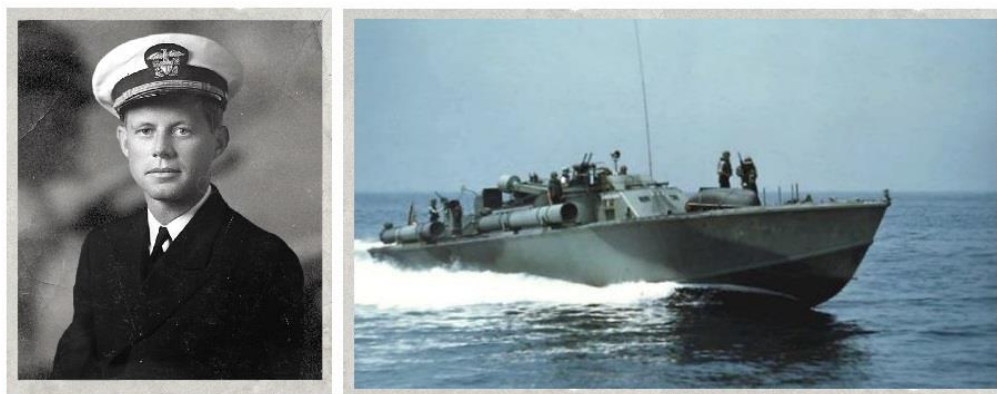
NAME	SERIAL	DESIGNATOR	GRADE	DATE ON RETIRED LIST	DATE RETIRED	ACTIVE LIST		YEAR OF BIRTH
						HIGHEST GRADE	DATE OF RANK	
BAJAK SIGRUND F	N 1319	ADMN	ADMN	0984	10	ADMN	070174	24
BAJKOWSKI FRANK W	N 1355	LCOR	LCOR	0169	12	LCOR	020154	14
BAJUS JOHN CLAIR	N 1443	CAPT	CAPT	0978	03		070169	26
BAJUSZ JULIUS	N 5109	CDR	CDR	0662	12	CDR	070151	00

Rejestr emerytowanych oficerów zwykłych i rezerwowych str. 28⁷

⁶ [https://en.wikipedia.org/wiki/Lieutenant_commander_\(United_States\)](https://en.wikipedia.org/wiki/Lieutenant_commander_(United_States))

⁷ https://books.google.pl/books?id=urAtgcbL__8C&pg=PA28&lpg=PA28&dq=Frank+W.+Bajkowski+Register+of+retired+Commissioned+and+Warrant+Officers,+regular+and+Reserve&source=bl&ots=nRCN0r4kGX&sig=ACfU3U0f6

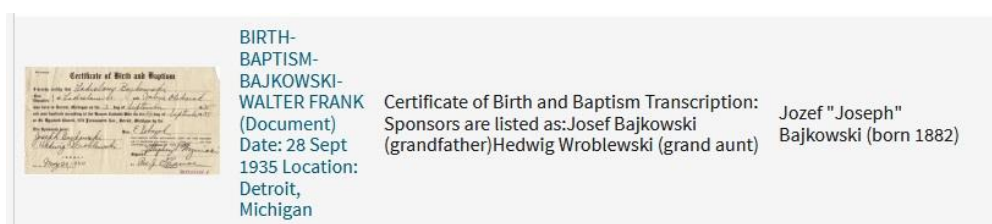
To zapewne Franciszka Władysława Bajkowskiego miała na myśli pani Maria Lachowska, wspominając o oficerze US Navy – synu „babci” Bajkowskiej z Dobrzyjałowa. Nie znalazłem dotychczas pewnych informacji o jego związkach z prezydentem Stanów Zjednoczonych Johnem Kennedym, lecz biorąc pod uwagę fakt, że w czasie wojny na Pacyfiku John F. Kennedy (przyszły prezydent USA), wówczas w stopniu podporucznika służył w marynarce wojennej Stanów Zjednoczonych, wykluczyć tego nie można. W lecie 1943 roku Kennedy był dowódcą kutra torpedowego PT-109⁸. W okolicach Wysp Salomona uczestniczył w misji, której zadaniem było zatrzymanie japońskiego konwoju w cieśninie Blacketta. Kuter staranowany przez japońskiego niszczyciela zatonął, a Kennedy i ocalali z załogi marynarce otarli się o śmierć w morskich falach. Zginęliby niechybnie, gdyby nie zostali uratowani przez tubylców.

Na takim kutrze służył młody John F. Kennedy (na zdjęciu). Foto Naval History and Heritage Command, domena publiczna.

Dzieci Franciszka Władysława Bajkowskiego i Walerii z domu Oleksiak:

1) Walter Frank Bajkowski urodził się 28 września 1935 roku w Detroit, Michigan.

Akt urodzenia i chrztu Bajkowski Walter – Frank. Data: 28 września 1935 r. Lokalizacja: Detroit, Michigan. Chrzestni to: Josef (Józef) Bajkowski ur. 1882r. (dziadek) i Hedwig (Jadwiga) Wroblewski (kuzynka).

W 1953 roku Władysław „Walter” Frank Bajkowski, syn Franciszka Władysława Bajkowskiego i Walerii Oleksiak małżonków Bajkowskich ukończył szkołę średnią w Los Angeles w Kalifornii.

RtJAR7iz06kgygbMixKRnUx_w&hl=pl&sa=X&ved=2ahUKEwjWzeXwxPjtAhUWAXAIHcPqDgcQ6AEwAHoECAIQAg#v=onepage&q=%20Bajkowski&f=false

⁸ Kutry torpedowe typu PT (PT – Patrol Torpedo) to niewielkie okręty wojenne wykorzystywane do mnóstwa zadań: przewoziły dowódców, pocztę i szpiegów, ratowały pilotów zestrzelonych samolotów, atakowały japońskie konwoje z zaopatrzeniem i zwalczały okręty podwodne. Amerykanie wyprodukowali ich w czasie II wojny światowej nieco ponad 600.

Photo added by LAURA BAJKOWSKI

Wladyslaw Frank "Walter" Bajkowski

BIRTH 3 Sep 1935
Detroit, Wayne County, Michigan, USA

DEATH 2 Apr 2004 (aged 68)
San Diego, San Diego County, California, USA

BURIAL [Fort Rosecrans National Cemetery](#)
San Diego, San Diego County, California, USA

PLOT Sec CBCC, Row 1, Site 20

Family Members

Parents

- Franciszek Wladyslaw Bajkowski
1914–1999
- Valeria Oleksiak Bajkowski
1914–1998

Semper Fidelis -
USMC - Vietnam

Left by [chuck cummins](#) on
3 Jan 2012

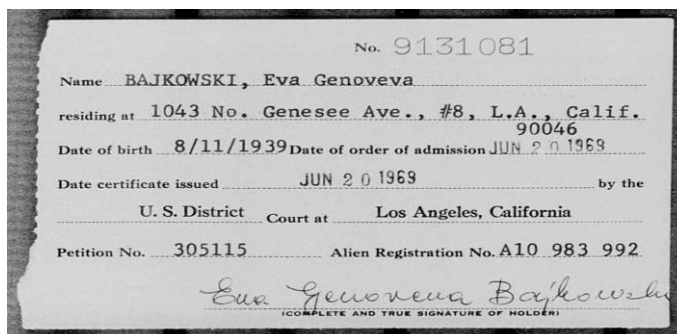
Zdjęcie tablicy nagrobnej „Waltera” Bajkowskiego na stronie internetowej „Fin a grave” zamieściła Laura Bajkowski.

Pochowany został na Fort Rosecrans National Cemetery w San Diego w Kalifornii, tym samym, na którym spoczywają jego rodzice. Na tablicy nagrobnej wyryto inskrypcję: Bajkowski Walter Frank CAPT USMC 1935-2004. Na stronie internetowej „Find a grave” pod tablicą nagrobną Chuck Cummins w 2012 roku umieścił wpis: (patrz powyżej przy czerwonym znaku) „Semper Fidelis USMC (US. Marine Corps) Vietnam”. *Semper Fidelis* to łacińskie słowa oznaczające ‘zawsze wierny’⁹.

⁹ *Semper Fidelis?* By P. Stewall. Na łamach pisma THE WETERAN wydawanego przez stowarzyszenie VVAW Chicago (Vietnam Veterans Against the War) – [Wietnamscy Weterani Przeciwko Wojnie] na temat tych słów wypowiedział się P. Stewall członek tego stowarzyszenia i żołnierz piechoty morskiej. Zamieścił następujący artykuł: *Semper Fidelis – zawsze wierny.* „Jeśli kiedykolwiek spędziłeś 3 miesiące w Paris Island lub Marine Corps Recruit Depot San Diego (oba obozy dla rekrutów), już wiesz, co to oznacza. A może ty? Myślałem, że tak było przez wiele lat od wspaniałego dnia mojego wypisu. Ale w ciągu ostatnich kilku lat zastanawiałem się, co to naprawdę znaczy powiedzieć to moim kolegom marines, tak jak robimy to niemal robotycznie, odkrywając naszą wspólną przeszłość na jednym z tych niesławnych obozów szkoleniowych. Zawsze - na zawsze. Wierny - lojalny. Zawsze lojalni czemu lub komu? Cóż, mogą być różne odpowiedzi. Wielu powie, że to lojalność wobec Korpusu. Tego nas uczono i serdecznie się zgadzam. No może nieserdecznie, do diabła, może w ogóle się nie zgadzam. Ollie North, jeden z (nie)sławnych żołnierzy piechoty morskiej mojego pokolenia, powiedziałby, że to lojalność wobec Korpusu. Ale komu był lub jest naprawdę lojalny? Jego naczelny dowódca? Jego koledzy piechoty morskiej? Jego kraj? Prawda, sprawiedliwość i amerykański sposób? Cóż, mogą istnieć różne odpowiedzi. Kto jest bardziej lojalny wobec innych marines? Ktoś, kto ślepo wykonywałby rozkazy, bez względu na moralność? Ktoś, kto ukrywał zbrodnie, aby chronić swoich zwierzchników? I dlaczego? Za chciwość? Z tchórzostwa? A może ktoś, kto odmawia wykonywania rozkazów udziału w torturowaniu i mordowaniu niewinnych cywilów? Ktoś, kto będzie walczył o zakończenie niesprawiedliwej wojny i sprowadzenie swoich rodaków do domów w Ameryce? I znowu, dlaczego? Złota zasada? Ponieważ czegoś nauczyliśmy się z procesów norymberskich? Z dumą mówię „zawsze wierny!” tym, którzy nie chcą być mordercami i oprawcami niewinnych cywilów. To prawdziwi bohaterowie, którzy mają odwagę zaryzykować więzienie i ostracyzm, aby postępować słusznie. Żołnierze, żeglarze, lotnicy i cywilni przyjaciele w społeczności, wszyscy z pewnością zasługują na naszą lojalność na zawsze. To amerykańscy patrioci, nadludzie i super kobiety, którzy walczą o prawdę, sprawiedliwość i amerykański sposób. A co do Ollie Northa? Parafrazując Lloyda Benstona, poznałem prawdziwych amerykańskich bohaterów i Mr. North nie jest moim bohaterem, nawet jeśli udaje Supermana. Umarł (choć nie tak bardzo, jak nasza obecna administracja, aby wciągnąć naszych wiernych młodych Amerykanów w obecne bagno) nie dla ciebie czy dla mnie, kłamał dla łajdaków czerpiących korzyści z wojny. Nie, Olli i jemu podobni nie zasługują na lojalność, ale na wstyd. Eno. Pozwólcie więc, że wyjaśnię, co mam na myśli, gdy mówię: „Zawsze Wierny”, ponieważ nie będę wiecznie lojalny, a już na pewno nie, wobec tych, którzy postępują przestępczo. Zawsze będę wierny moim kolegom, orędownikom pokoju – nawet jeśli nigdy nie byli na obozie dla rekrutów. Zawsze wierny! I pokój dla wszystkich.” A. Stewall jest członkiem VVAW Chicago (Vietnam Veterans Against the War) – [Wietnamscy Weterani Przeciwko Wojnie] i żołnierzem piechoty morskiej.
<http://www.vvaw.org/veteran/article/?id=676>

2) **Robert Bajkowski** urodzony w 1938 roku (1 listopada 1937?) w Detroit, syn Franciszka Władysława Bajkowskiego i Walerii z domu Oleksiak.

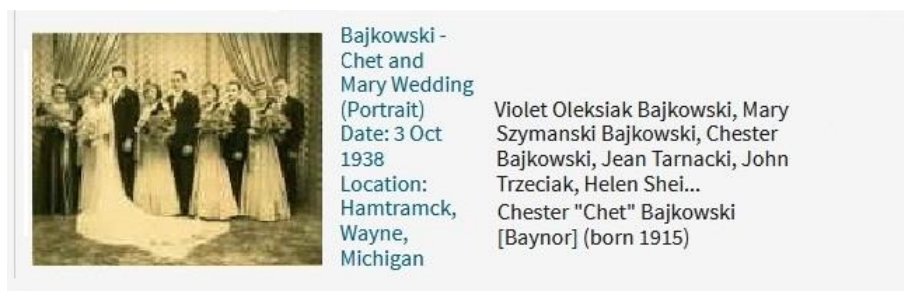
25 listopada 1965 roku w Los Angeles 28-letni Robert Bajkowski zawarł związek małżeński z 26-letnią Ewą Genowefą Rehak? (nazwisko prawdopodobnie zniekształcone) urodzoną 11 sierpnia 1939 roku. Żona Roberta była emigrantką, ponieważ zarejestrowano ją jako obcokrajowca. Alien Registration A10 983 992, a 20 czerwca 1969 roku uzyskała obywatelstwo Stanów Zjednoczonych.

Dokument potwierdzający wydanie certyfikatu obywatelstwa w dn. 20 czerwca 1969 roku.

W czerwcu 1971 roku Robert i Eva Bajkowscy rozwiedli się. Rok później oboje zawarli nowe związki małżeńskie. 4 czerwca 1972 roku w Los Angeles w Kalifornii, 34-letni Robert poślubił 28-letnią Barbarę L. Kohn, a 3 października 1972 roku w Los Angeles, 33-letnia Eva G. Bajkowski poślubiła 25-letniego George R. Riggsa.

Chester „Chet” Bajkowski to drugi syn Józefa i Władysławy „Lottie”, małżonków Bajkowskich. Urodził się 1 września 1915 roku w Detroit. 3 października 1938 roku zawarł związek małżeński z Mary Szymański. Ślub odbył się w Hamtramck-Detroit, Wayne, Michigan.

Ślub Chet Bajkowski [Baynor] (ur.1915) i Mary Szymanski. Data: 3 października 1938r. Lokalizacja: Hamtramck, Wayne, Michigan Od lewej: Violet Oleksiak Bajkowski, Mary Szymanski Bajkowski, Chester Bajkowski, Jean Tarnacki, John Trzeciak, Helen Shei ... Chester "Chet" Bajkowski.

Marine Corps Recruit Depot San Diego to obiekt wojskowy dla szkolenia rekrutów Korpusu Piechoty Morskiej Stanów Zjednoczonych w San Diego w Kalifornii. Leży między Zatoką San Diego i autostradą międzystanową 5, w sąsiedztwie międzynarodowego lotniska w San Diego i byłego Centrum Szkolenia Marynarki Wojennej San Diego. **Parris Island Marine Corps Recruit Depot Parris Island** to obiekt wojskowy o powierzchni 8095 akrów zlokalizowany w Port Royal w Południowej Karolinie, około 5 mil na południe od Beaufort.

Akt małżeństwa Chester "Chet" Bajkowski [Baynor] (ur. 1915) i Mary Szymanski. Data: 3 października 1938 r. Lokalizacja: Hamtramck, Wayne, Michigan. Transkrypcja: akt Chester Bajkowski

W 1940 roku 24-letni Chester Bajkowski był właścicielem i menadżerem detalicznego sklepu piekarniczego. W sklepie tym pracowała jego 19-letnia żona Mary. 21 marca 1944 roku Chester Bajkowski zmienił nazwisko na Baynor.

*Dokument potwierdzający oficjalną zmianę nazwiska z Bajkowskiego na Baynor. Data: 21 marca 1944
Miejsce: Detroit, Wayne, Michigan Chester "Chet" Bajkowski [Baynor] (ur. 1915)*

Nie odnalazłem informacji odnośnie dzieci Chestera i Mary Bajkowskich z wcześniejszych lat ich małżeństwa. Natrafiłem natomiast na akt zgonu ich syna urodzonego w 1953 roku po 15-latach małżeństwa. Odnaleziony akt zgonu Randolpha Baynora, zawiera następujące informacje: **Randolph Baynor** urodzony dnia 7 marca 1953 roku w Santa Monica, hrabstwo Los Angeles, stan California, USA, syn 38-letniego Chestera Bajkowskiego (Baynora) i Mary Szymański, zmarł w dniu urodzenia 7 marca 1953 roku w szpitalu św. Jana w Santa Monica. Żył 1 godz. 40 min.

Pogrzeb odbył się 11 marca 1953 roku na cmentarzu rzymskokatolickim Calvary Cemetery, który Archidiecezja Los Angeles prowadzi w gminie East Los Angeles. Jest również nazywany „Nowym Cmentarzem Kalwaryjskim”. W rekordzie zgonu podano adres zamieszkania Chestera i Mary Bajkowskich (Baynor). Adres: 12311 Gorham Avenue, Los Angeles, California, USA.

5502

CERTIFICATE OF DEATH 1906 275

STATE OF CALIFORNIA - DEPARTMENT OF PUBLIC HEALTH

1. NAME OF DECEASED - FIRST NAME, MIDDLE NAME, LAST NAME: **Randall Baynor**

2. SEX: **Male** 3. COLOR OR RACE: **Cauc.** 4. MARRIAGE STATUS: **Never Married** 5. DATE OF BIRTH: **March 7, 1953** 6. TIME OF DEATH: **8:30 P.**

7. AGE (LAST BIRTHDAY): **17** 8. YEARS: **1** 9. MONTHS: **5** 10. DAYS: **15**

11. PLACE OF BIRTH: **None** 12. CITIZEN OF WHAT COUNTRY: **U.S.A.**

13. NAME AND BIRTHPLACE OF FATHER: **Chester Baynor, Michigan** 14. MOTHER: **Mary Szymanski, Michigan** 15. NAME OF PRESENT SPOUSE (IF MARRIED):

16. WAS DECEASED EVER IN U.S. ARMED FORCES? **None** 17. SOCIAL SECURITY NUMBER: **None** 18. DEPARTMENT: **Chester Baynor**

19. COUNTY: **Los Angeles** 20. CITY OR TOWN: **Santa Monica** 21. LENGTH OF STAY IN THIS CITY OR TOWN: **1 hour 40 minutes**

22. FULL NAME OF HOSPITAL OR INSTITUTION: **St. John's Hospital** 23. ADDRESS (IF NOT IN HOSPITAL, OR HOSPITAL, OR BOARDING HOUSE, OR LODGING, OR NOT LISTED IN REG. NUMBER): **1328 - 22nd St.**

24. STATE: **California** 25. COUNTY: **Los Angeles** 26. CITY OR TOWN: **Los Angeles** 27. STREET OR RURAL ADDRESS: **1328 22nd St.**

28. PHYSICIAN: **Dr. [Signature]** 29. PHYSICIAN'S ADDRESS: **710 Wilshire Blvd. Santa Monica 3-10-53**

30. DATE OF DEATH: **March 7, 1953** 31. SIGNATURE OF REGISTRAR: **[Signature]** 32. DATE RECEIVED BY LOCAL REGISTRAR: **MAR 11 1953**

33. DISEASE OR CONDITION DIRECTLY LEADING TO DEATH: **Prematurity**

34. CAUSE OF DEATH: **Premature rupture of B.O.V.**

35. OTHER SIGNIFICANT CONDITIONS: **Premature labor**

36. DATE OF OPERATION: **None** 37. PLACE OF INJURY: **None** 38. LOCATION: **None**

39. TIME OF INJURY: **None** 40. HOW DID INJURY OCCUR: **None**

Akt zgonu Randolpha Baynora

Chester Bajkowski alias Baynor zmarł 3 kwietnia 1977 roku w Santa Monica, Los Angeles County, California. Numer certyfikatu zgonu 14067. Pochowany został na Holly Cros Cemetery w Cluver City, Los Angeles County, California, USA.

INDEX TO DEATHS 04-10-78 PAGE 19

NUMBER FOR OFFICE USE ONLY	DATE OF EVENT	NAME OF DECEASED	CERTIFICATE NUMBER	AFFIDAVIT NUMBER	REMARKS
00572390	12 21 1977	BAUMAN LAURETTA I	54939	7800048	
00595270	10 29 1977	BAHMAN MARIE A.	32325		
00123760	03 22 1977	BAYLIS LOU A.	11828		
00119580	03 16 1977	BAYMILLER THELMA A.	11399		
00114000	03 23 1977	BAYNARD FRANK C.	13049		
00450050	10 07 1977	BRYNES MARTHA	74039		
00145310	04 23 1977	BAYNOR CHESTER	14067		
00209700	06 29 1977	BAYON ROSALENA F.	27583	1704824	
00549500	11 21 1977	BAYS CARLOS	F 1096		
00605830	12 30 1977	BAYS LILLIAN J.	57492		
00109590	03 04 1977	BAYS LILLIAN P.	11025		
00158710	04 07 1977	BAYS VIDA H.	15139		
00158720	04 08 1977	BAZAR MICHAEL N.	15328		
00387440	02 02 1977	BAZLEY FLORENCE M.	9156		
00207980	05 02 1977	BAZI ANTONIO	20274		
00207980	05 02 1977	BAZI ANTONIO	20274		
00549580	11 18 1977	BAITWELL DAVID P.	F 1078		

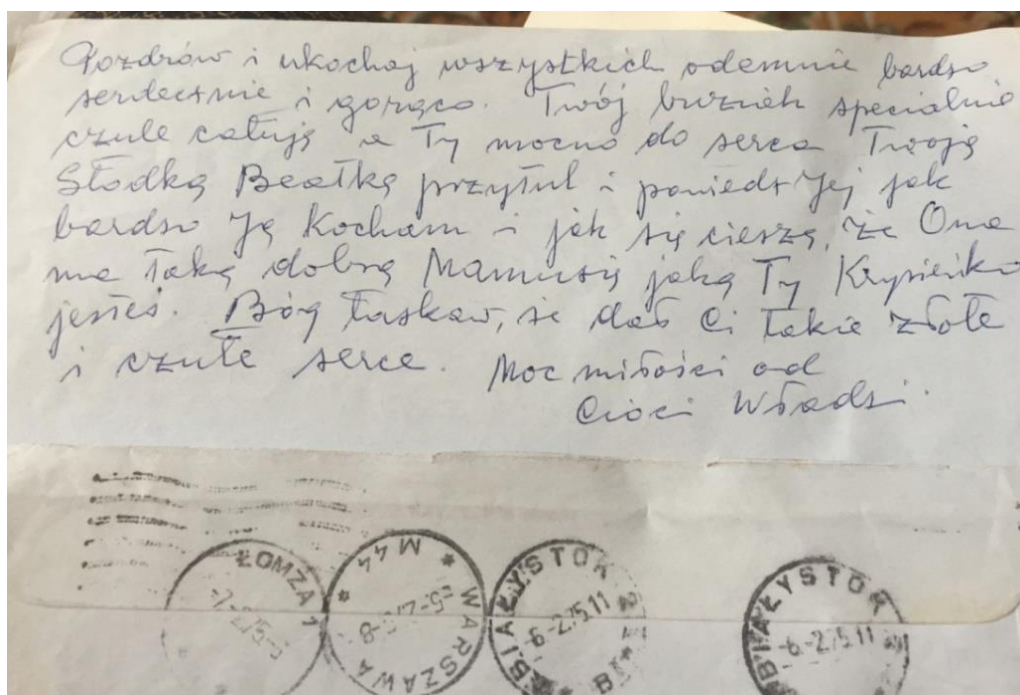
Index zmarłych w 1977 roku. W czerwonej Baynor Chester.

Zdjęcie tablicy nagrobnej Chestera Bajkowskiego alias Baynor – syna Władysławy (Lottie) i Józefa Bajkowskich. Zdjęcie umieszczone na stronie internetowej „Find a grave” przez Deborah Richter.

W tym samym grobie, razem z młodszym synem pochowana została Władysława (Lottie) Bajkowska.

Mimo zmiany imion, czasami posługiwała się swoim prawdziwym imieniem. W korespondencji do siostrzenicy – pani Krystyny Domańskiej¹⁰, wysyłanej w latach 70-tych XX wieku, podpisywała się imieniem Władysława. Oto fragment listu, który dotarł do Łomży 7 lutego 1975 roku (Władysława miała wtedy 83 lata). Fragment listu oraz zdjęcia Władysławy Bajkowskiej i jej rodziny, które otrzymałem 24 grudnia 2020 roku od pani Beaty Zaręby, zamieszczam za jej zgodą.

Od wyjazdu Władysławy z rodzinnego Dobrzyjałowa minęło 63 lata. Jednak mimo upływu czasu, widać silne więzi rodzinne, jakie przebijają z treści listu. Krótki fragment a zawiera w sobie tak dużo ciepła, czułości i uczuć skierowanych do córki siostrzenicy, którą zapewne widziała tylko na zdjęciu. Jest to naprawdę wzruszające.

¹⁰ Krystyna Domańska – siostrzenica lub bratanica Władysławy Bajkowskiej z domu Tercjak.

Władysława „Lottie” Bajkowska na spacerze z ulubionymi pieskami. Fotografię otrzymałem 24 grudnia 2020 roku, dzięki uprzejmości pani: Krystyny Domańskiej¹¹ oraz jej córki Beaty Zaręby.

Kalifornia – majówka polska. Władysława Bajkowska (w ciemnych okularach)

¹¹ Krystyna Domańska – siostrzenica Władysławy Bajkowskiej z domu Tercjak.

Kalifornia lata 70-te. XX w. Władysława Lottie Bajkowska z przyjaciółkami.

Na zdjęciach piękna blondynka w niebieskiej sukience i w sukni ślubnej to duma Władysławy Bajkowskiej, jej wnuczka Linda.

Spotkanie rodzinne

Miniatury zdjęć rodziny Bajkowskich, które odnalazłem na stronie internetowej www.ancestry.co.uk

Winter Day Jozef "Joseph" Bajkowski (born 1882) & Lottie Bajkowski
Date: About 1930 with Violet Oleksiak- Bajkowski and son Walter
Location: Detroit, Michigan

Zimowy dzień. Data: około 1930 r. Lokalizacja: Detroit, Michigan. Józef "Józef" Bajkowski (ur. 1882) & Lottie Bajkowski z Violet Oleksiak-Bajkowski i synem Walterem (Władysławem).

Vi Oleksiak-Bajkowski & family Violet Oleksiak-Bajkowski with mother-in-law, Lottie Terczak-Bajkowski, and sons Robert and Walter
Date: About 1942 Władysław "Walter" Frank Bajkowski (born 1935)
Location: Los Angeles, California Robert R Bajkowski (born 1937)

Oleksiak-Bajkowski z rodziną. Data: około 1942 r. Miejsce: Los Angeles, Kalifornia Violet Oleksiak-Bajkowski z teściową Lottie Terczak-Bajkowskimi (Terczak – Bajkowska) oraz synami Walterem (urodzony 1935) i Robertem Bajkowskim (urodzony 1937).

Bajkowski Men
(Portrait) Date: 1942 Location: Los Angeles, California

Back Row: Frank Bajkowski and father Jozef
Front Row: Robert and Walter Bajkowski

Wladyslaw "Walter" Frank Bajkowski (born 1935)

Frank "Frank Walter" Bajkowski (ur. 1914) z ojcem Józefem Bajkowskim (z tyłu). Z frontu, synowie Franka Bajkowskiego Robert i Walter Bajkowscy. Data: 1942r. Miejsce: Los Angeles, Kalifornia.

Josef & Lottie Bajkowski
(Portrait) Date: 1946 Location: Los Angeles, California

picture with daughter-in-law's dog Dolly

Josef "Joseph" Bajkowski (born 1882)

Józef Bajkowski (ur. 1882) i Władysława „Lottie” Bajkowski. Data: 1946 Miejsce: Los Angeles, Kalifornia.

Bajkowski-Frank-Lottie-Chet c1930
(Portrait) Date: About 1930 Location: Los Angeles, California

Lottie Terczak-Bajkowski with sons Frank and Chester

Chester "Chet" Bajkowski [Baynor] (born 1915)

Lottie Terczak (Tercjak) - Bajkowski z synami Frankiem i Chesterem Data: około 1930. Lokalizacja: Los Angeles, Kalifornia.

15 stycznia 1985 roku zakończyło się życie Władysławy Bajkowskiej z domu Tercjak. Dawna emigrantka spod łomżyńskiej wioski Dobrzyjałowo, później pełnoprawna obywatelka Stanów Zjednoczonych zmarła w słonecznej Kalifornii i pozostała tam na zawsze. Została pochowana razem z synem Chesterem (Czesławem) na Holly Cross Cemetery w Culver City, Los Angeles County, California, USA.

LOVING HUSBAND & FATHER
CHESTER BAYNOR
1915 — 1977
BELOVED MOTHER
LOTTIE BAJKOWSKI
1895 — 1985

Photo added by [Deborah Richter](#)

Władysława Alexandra "Lottie" Terczak Bajkowski

BIRTH 25 Jul 1893
Poland

DEATH 15 Jan 1985 (aged 91)
Escondido, San Diego County, California, USA

BURIAL [Holy Cross Cemetery](#)
Culver City, Los Angeles County, California, USA

Family Members

Spouse

 Josef Bajkowski
1882–1946 (m. 1913)

Children

 Franciszek Wladyslaw Bajkowski
1914–1999

 Chester Bajkowski Baynor
1915–1977

Data urodzenia podana w dokumentacji zgonu, 25 lipca 1893 roku jest nieprawidłowa. Zgodnie z aktem urodzenia i chrztu zapisanymi w księdze urodzonych w parafii Dobrzyjałowo, Władysława Bajkowska urodziła się 18 lipca 1892 roku. Żyła zatem **93**, a nie jak podano 91 lat.

Łomża, grudzień 2020 r.

